

YATIRIM İZLEME VE KOORDİNASYON BAŞKANLIKLARININ GÖREV, YETKİ VE SORUMLULUKLARI

Oğuz GÖKSU¹

Yatırım izleme ve koordinasyon başkanlıkları (YİKOB) 12.11.2012 tarih ve 6360 sayılı On Dört İlde Büyükşehir Belediyesi ve Yirmi Yedi İlçe Kurulması ile Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun ile 30 büyükşehirde kurulmuş valiye bağlı kamu idareleridir. Başkanlıkların kuruluşuna ilişkin yasal düzenleme 2012 yılında çıkmış ancak ilgili mevzuatına göre bu birimler fiilen 2014 yılında yapılan mahalli idare seçimlerinin ardından faaliyete başlamıştır. YİKOB'lar, 01.09.2016 tarihli Resmî Gazete'de yayımlanan 674 sayılı Olağanüstü Hal Kapsamında Bazı Düzenlemeler Yapılması Hakkında Kanun Hükmünde Kararname ile kamu tüzel kişiliğini haiz, özel bütçeli kamu idareleri halini almıştır. Başkanlıklar, mahalli idarelere benzer özellikler taşımasına rağmen, mahalli idare statüsünde değil mülki idareye bağlı taşra teşkilatı statüsünde sayılmaktadır. YİKOB'lar çalışmalarını Cumhurbaşkanlığı Teşkilatı Hakkında 1 Sayılı Cumhurbaşkanlığı Kararnamesinin 273'üncü maddesi, Yatırım İzleme ve Koordinasyon Başkanlığı Görev, Yetki ve Sorumlulukları ile Çalışma Usul ve Esaslarına Dair Yönetmelik, Yatırım İzleme ve Koordinasyon Başkanlığı Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği ve diğer mevzuata uygun olarak sürdürmektedir.

1 Sayılı Cumhurbaşkanlığı Kararnamesinin 273 üncü maddesine göre YİKOB'lar, Büyükşehir belediyelerinin bulunduğu illerde; kamu kurum ve kuruluşlarının yatırım ve hizmetlerinin etkin olarak yapılması, izlenmesi ve koordinasyonu, acil çağrı, afet ve acil yardım hizmetlerinin koordinasyonu ve yürütülmesi, ilin tanıtımı, gerektiğinde merkezi idarenin taşrada yapacağı yatırımların yapılması ve koordine edilmesi, gerektiğinde kamu kurum ve kuruluşlarının araçlarının alımı, işletilmesi, bakım ve onarımı ile bürolarının ihtiyaçları; valilik ve kaymakamlık konutlarının yapım, bakım, işletme ve onarımı ile emniyet hizmetlerinin gerektirdiği harcamaların yapılması, temsil, tören, ödüllendirme ve protokol hizmetlerinin yürütülmesi, ildeki kamu kurum ve kuruluşlarına rehberlik edilmesi ve bunların denetlenmesini gerçekleştirmektedir. Başkanlıkların sevk ve idaresi, vali veya vali tarafından görevlendirilecek bir vali yardımcısı tarafından yerine getirilmektedir. Personel ihtiyacı İçişleri Bakanlığı kadrolarında görev yapan

¹ İçişleri Uzmanı, Strateji Geliştirme Başkanlığı, 30.06.2025, Orcid: <https://orcid.org/0000-0002-1811-5485>.

personelden karşılanmaktadır. Gerektiğinde vali, kadro, yer ve unvanlarına bakılmaksızın ihtiyaç durumuna göre uzman, sözleşmeli personel ve memurları bu başkanlıklarda görevlendirmeye yetkilidir. YİKOB'lar vali ya da görevlendirilen vali yardımcısı başkanlığında 7 müdürlükten ve ihtiyaca göre kurulacak geçici birimlerden oluşmaktadır.

1 Sayılı Cumhurbaşkanlığı Kararnamesinin 273 üncü maddesinde YİKOB gelirleri; İçişleri Bakanlığı bütçesinden yapılacak hazine yardımları, kamu kurum ve kuruluşlarının yatırım ve hizmetleri için aktardıkları tutarlar, bağış ve yardımlar, diğer gelirler olarak sayılmıştır. Diğer gelirlerin detayını maden Devlet hakkı ve jeotermal idare payı tutarları, YİKOB mülkiyetinde bulunan taşınır ve taşınmazların satış ve kiralınmasından elde edilen tutarlar ve YİKOB tarafından kesilen idari para cezaları gibi gelir kalemleri oluşturmaktadır.

Yatırım İzleme ve Koordinasyon Başkanlıklarının merkezi düzeyde koordinasyonunu sağlamak üzere 20.05.2020 tarihinde İçişleri Bakanlığı Strateji Geliştirme Başkanlığı altında YİKOB Daire Başkanlığı kurulmuştur. YİKOB Daire Başkanlığı, YİKOB'ların mevzuat, bilgi sistemleri, standartlaştırma ve kapasite geliştirme çalışmaları, merkezi idareler ile koordinasyonu, denetim ve faaliyet raporlarının izlenmesi, görüş taleplerinin karşılanması, kamu yararı, acele kamulaştırma ve ihaleden yasaklama tekliflerinin değerlendirilmesi, YİKOB'ların iç kontrol standartlarına uyum çalışmalarının koordinasyonu ve YİKOB'lar için tahsis edilen hazine yardımı miktarları ile YİKOB'lara aktarılacak üzere Bakanlık bütçesine eklenen ödeneklere ilişkin iş ve işlemleri yerine getirmektedir (İçişleri Bakanlığı,2025).

Kaynaklar:

T.C. Resmi Gazete, "1 Sayılı "Cumhurbaşkanlığı Teşkilatı Hakkında Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi", RG: 10/07/2018, 30474.

T.C. Resmi Gazete, "674 sayılı Olağanüstü Hal Kapsamında Bazı Düzenlemeler Yapılması Hakkında Kanun Hükmünde Kararname" RG: 01/09/2016, 29818 (2. Mükerrer).

T.C. Resmi Gazete, "On Dört İlde Büyükşehir Belediyesi ve Yirmi Yedi İlçe Kurulması İle Bazı Kanun Ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun" RG: 06/12/2012, 24489.

T.C. Resmi Gazete, "Yatırım İzleme Ve Koordinasyon Başkanlığı Görev, Yetki Ve Sorumlulukları İle Çalışma Usul Ve Esaslarına Dair Yönetmelik" RG: 04/04/2014, 28962.

İçişleri Bakanlığı Strateji Geliştirme Başkanlığı, Erişim tarihi: 30.06.2025.